

Bilag 2

Justitsministerens talepapirer til samrådet om samrådsspørgsmål A og B, jf. L 218 – bilag 20

Justitsministerens talepapirer er optrykt efter ønske fra V, DF og KF.

Udkast til tale til ministeren til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. A (L 218 – bilag 20) i åbent samråd i Folketingets Retsudvalg den 22. maj 2003.

Spørgsmål A:

Ministeren bedes redegøre for forslaget om politiets anvendelse af civile personer som agenter. Ministeren bedes i redegørelsen inddrage de indvendinger, som er blevet fremført mod forslaget, herunder i høringssvar, under udvalgets behandling af lovforslaget og i den offentlige debat i øvrigt.

Svar:

1. Det fremsatte lovforslag berører nogle centrale principper inden for strafferetsplejen, og det er klart, at det må give debat. Det er der ikke noget overraskende i, og det er i sig selv et sundhedstegn, at der er så stor en optagethed af at finde den rette balance, hvor der sikres en mere effektiv politimæssig indsats mod den stadigt grovere rockerkriminalitet og anden organiseret kriminalitet, uden at væsentlige retssikkerhedshensyn tilsidesættes.

Derfor er jeg glad for samrådsspørgsmålene, som giver mig lejlighed til her i udvalget at redegøre nærmere for de to elementer i forslaget, som især har givet anledning til diskussion.

Der har desværre også været nogle misforståelser i debatten, og jeg håber, at vi kan få dem ryddet af vejen her.

2. Jeg er blevet bedt om først at redegøre for forslaget om politiets anvendelse af det, der i debatten bredt kaldes civile agenter.

Denne betegnelse kan måske føre debatten lidt på afveje, for det er noget langt mere begrænset, jeg foreslår. Lovforslaget går således *ikke* ud på at ophæve det generelle forbud mod anvendelse af civile agenter. Egentlig agentvirksomhed skal fortsat kun kunne udføres af uddannede polititjenestemænd.

Det, jeg foreslår, er alene en meget begrænset undtagelse fra forbudet mod anvendelse af civile agenter. Efter lovforslaget vil civile personer efter aftale med politiet kunne yde bistand til at udføre eller fortsætte den lovovertrædelse, der efterforskes, når den bistand, der ydes, er yderst beskeden i forhold til lovovertrædelsen. Endvidere tager den foreslåede regel alene sigte på tilfælde, hvor der er behov for at introducere en politiagent i det kriminelle miljø.

Politiagenter kan være et meget effektivt efterforskningsmiddel, men i praksis er det ofte uhyre svært for politiagenter at komme ind i de meget lukkede kriminelle netværk, medmindre agenten kan få hjælp hertil fra en civil person med tilknytning til miljøet.

Hvis den civile person effektivt skal kunne bistå politiagenten med at komme ind i miljøet, kan det indebære, at den civile person i begrænset omfang må medvirke til den lovovertrædelse, der efterforskes. Vi har i Danmark nogle meget brede regler om medvirken og forsøg, der kriminaliserer også tidlige planlægnings- og forberedelseshandlinger. Der skal med andre ord ikke meget handling til, førend en person medvirker til en lovovertrædelse. Dette rammer også en civil person, der alene vil formidle en kontakt mellem bagmanden og politiagenten, og sådanne handlinger vil derfor i dag ofte være i strid med forbudet mod civile agenter.

Det er alene sådanne handlinger, der har til formål at bane vejen for en politiagent, som lovforslaget åbner mulighed for.

Som jeg også har slået fast i besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål, vil det altså være udelukket, at civile personer kan begå lovovertrædelser for at bistå politiet, hvis det *ikke* har sammenhæng med en planlagt politiagentaktion.

Desuden gælder som nævnt den begrænsning efter den foreslåede bestemmelse, at den civile persons agenthandling skal være yderst beskeden i forhold til den efterforskede lovovertrædelse. Dette punkt i lovforslaget er blevet mødt med den kritik, at betingelsen »yderst be-